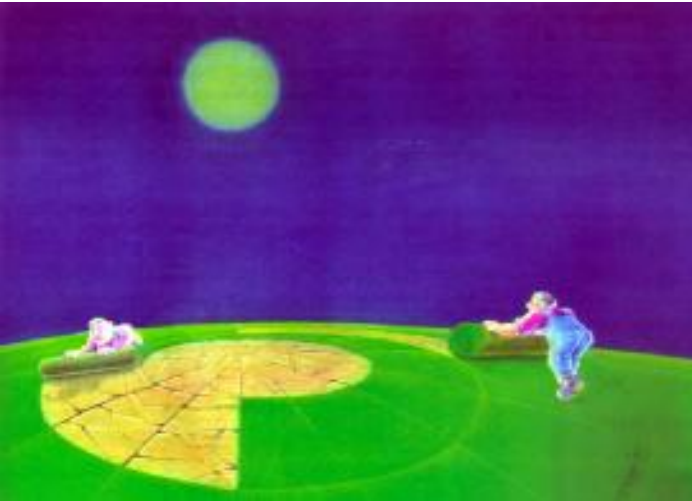

Küresel Isınma ve Küresel İklim Değişimi

Küresel Isınma nedir?

- Sera gazlarının atmosferde birikmesi ile yeryüzü ile yeryüzüne yakın atmosfer tabakalarında sıcaklığın artması

Küresel İklim Değişimi nedir?

- Küresel ısınmaya bağlı olarak, diğer iklim elemanlarının değişmesi

Binlerce, milyonlarca yıllık buzullar erimeye başladı.

1998 yılında Dünya sıcaklık ortalaması, 1961 – 1990 yılları arasındaki ortalama dünya sıcaklığından 0,57°C fazla

Kuzey Kutbu 1918

Patagonya Buzulları 1928

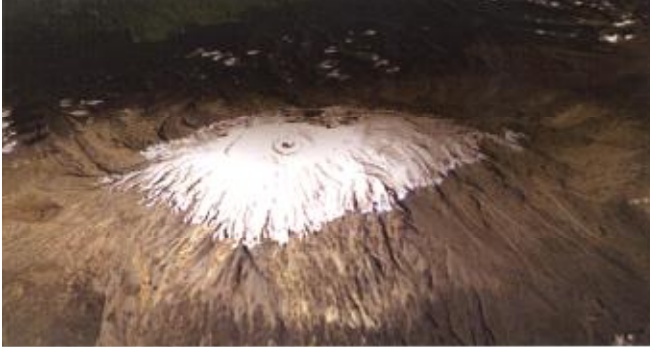

Kuzey Kutbu 2002

Patagonya Buzulları 2004

Klimanjaro'nun buzullarını eriten sebep nedir?

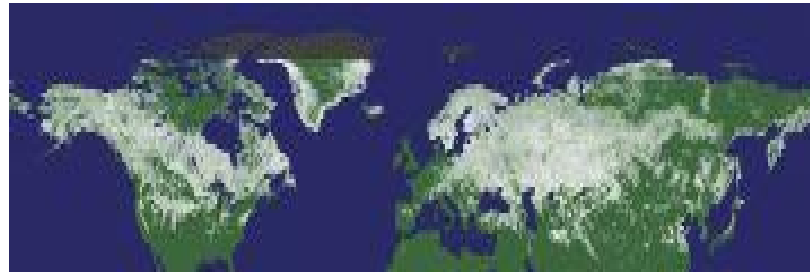
Klimanjaro Dağı (1993 Yılı)

Klimanjaro Dağı (2000 Yılı)

Kaynak: Bergkamp, G. Orlando, B. And Burton I. (2003). *Change. Adaptation of water management to climate change.* IUCN, Gland, Switzerland and Cambridge, UK. page.3

- Son 50 yılda Antarktika'da 2,5 °C'lık sıcaklık artışı ölçüldü.
- 1860 yılından günümüze küresel ortalama hava sıcaklıklarında 0,4 - 0,8°C artış olmuştur. Bu geçen 1000 yılın herhangi bir döneminden daha büyüktür.
- Son buzul çağında yerküre ortalama sıcaklığı bu güne göre 5 °C daha soğuktu.

Küresel Isınmaya biz sebep oluyoruz !

- Sera gazlarını fazla üretiyoruz

- Ormanları yok ediyoruz, yakıyoruz.

- Denizlerdeki bitkisel planktonların yok olmasına sebep oluyoruz

- Hızlı sanayileşiyoruz
- Çarpık kentleşiyoruz
- Yanlış tarım yapıyoruz

**İşte bu gazları atmosfere salarak
küresel ısınmaya neden oluyoruz.**

Karbondiyoksit

Kömür

Petrol

Doğal gaz

Halokarbonlar

Buzdolapları

İtici gazlar

Klimalar

Sadece onlar değil bu gazlar da var

Metan

Bataklıklar

Çöp Yığınları

Hayvan Gübresi

Pirinç Tarlaları

Diazot monoksit

Egzoz Gazları

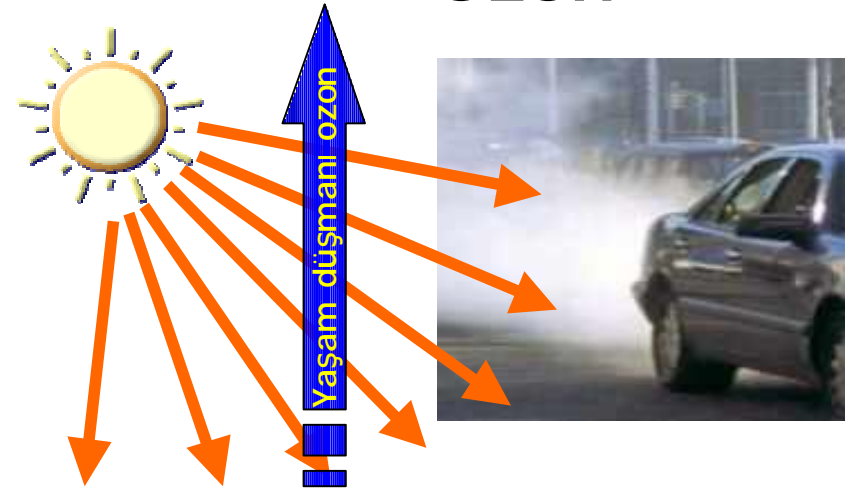

Azotlu Gübreler

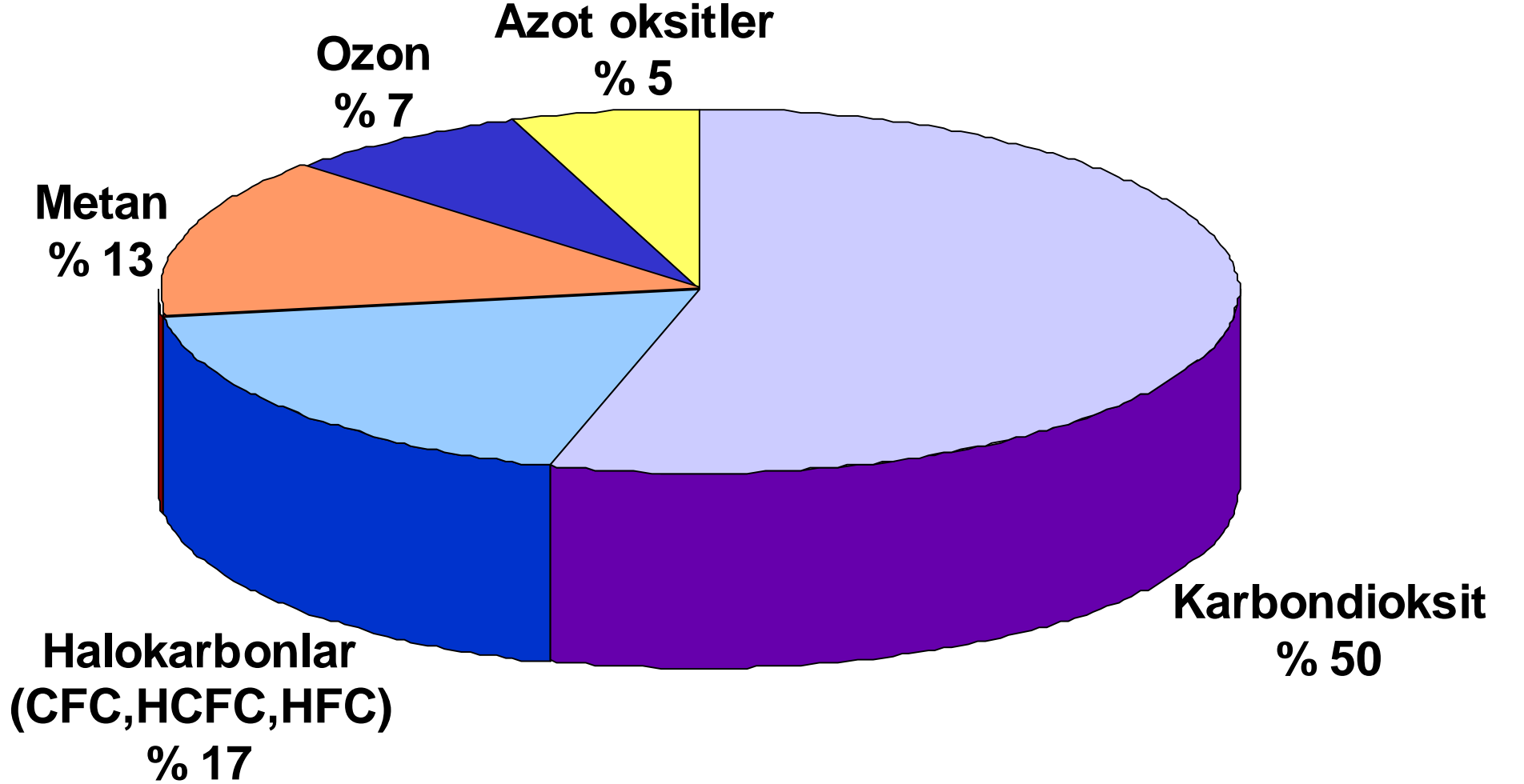

Anız Yakma

Ozon

Peki, “suçlu” gazların payları ne kadar?

Geleceğimiz daha sıcak ve daha kurak olabilir.

Aşırı sıcaklık ve yangınlar

Kuraklık

Artan doğal afetlerin ve yangınların nedenini biliyor muyuz?

Seller

Kasırgalar

2005 yılı Katrina ve Wilma,
2007 yılı Florida Kasırgaları

Anadolu'da buğday yetiřmeyecek mi?

Gıda üretim düzeni bozulacak

Örnek olarak; orta kuşak iklim bölgesinde bulunan buğday yetiştirme alanları kutuplara doğru kayacak. Bu durum bir çok ürün için de geçerlidir.

Bizleri bekleyen tehlikelerin gerçekten farkında mıyız?

Açlık, yoksulluk ve hastalıklar

Önce adalar, sonra kıyılar
sular altında kalacak

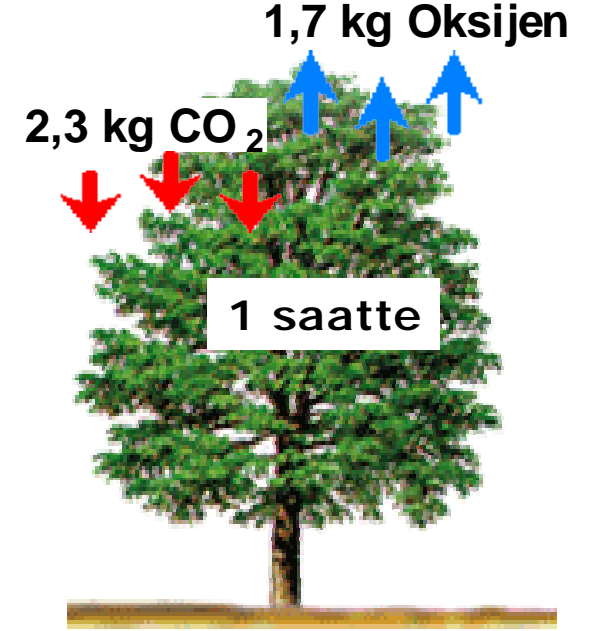
Herkesin yapabileceği bir şeyler var !

- Petrol, kömür ve doğal gaz (fosil yakıtlar) kullanımını sınırlandıralım
- Enerjiyi tasarruflu kullanalım
- Güneş, r  zg  r ve jeotermal gibi yenilenebilir enerji kaynaklarına yönelelim.

Herkesin yapabileceği bir şeyler var !

Ormanları koruyalım
ve miktarını arttıralım

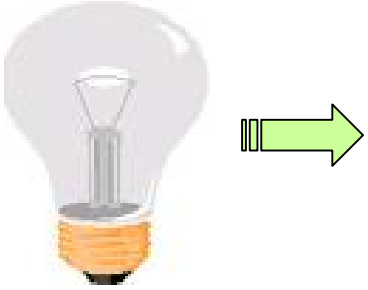
Yetişkin bir ağaç 1 saatte 2,3 kg
karbondioksiti alıp 1,7 kg oksijen verir

Plansız ve çarpık
kentleşmeye izin
vermeyelim

Enerjiyi tasarruflu kullanın

Enerji tasarruflu ampulleri kullanın.

Enerji tasarruflu lamba akkor lamba göre % 80 kadar enerji tasarrufu sağlar.

Tasarruf ampullerin kullanılması konusunda dünya çapında bir karar alınsaydı ; kömürle çalışan yüzlerce santral kapatılırdı.

Buzdolabınızın kapağının iyi kapanıp kapanmadığını kontrol ederek enerji tasarruf edin.

Buzdolabınızı güneş alacak yere, soba veya radyatör yanına yerleştirmeyiniz.

Yeni bir buzdolabı 8-10 yaşında olandan çok daha az enerji tüketir.

Üstü açık sıvı yiyecekler nem oranını arttırarak kompresörün daha fazla çalışmasına neden olur.

Buzdolabına sıcak malzeme koymayınız.

Enerjiyi tasarruflu kullanın

Televizyon, bilgisayar, yazıcı, VCD, CD gösterici, gibi elektronik aletleri “bekleme durumunda” (stand-by) bırakmayın.

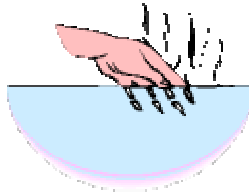
Bu tip enerji tüketimine sızıntı adı verilmektedir ve aletin açık iken harcadığı enerjinin yaklaşık % 5'i kadardır.

Energy Star etiketli yeni teknoloji TV ve VCR'lar kayıp enerjiyi %75'e kadar azaltmaktadırlar.

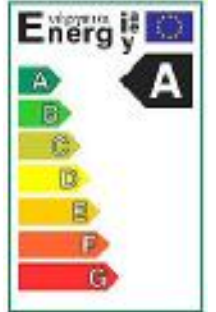
Yüksek sıcaklıkta yıkamak yerine ılık veya soğuk suyla yıkamalı, durulama ise soğuk su ile yapılmalıdır.

Çok kirli değil

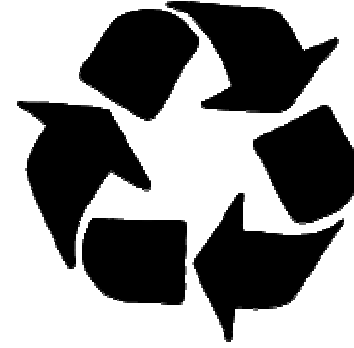
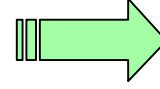
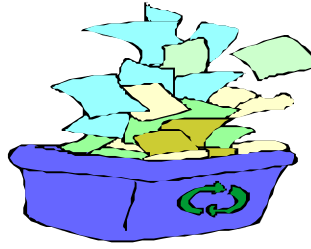
Ilık su

Eğer mümkünse çamaşırlar dışarıda güneş ve rüzgardan yararlanarak kurutulmalıdır.

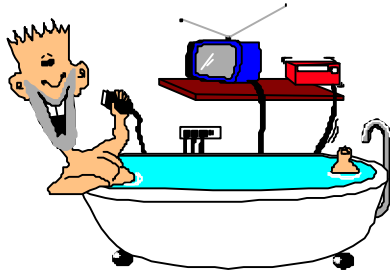
Tüketim alışkanlığınızı değiştirin.

Geri dönüşümü mümkün olan şişe ve kutulardaki yiyecek ve içecekleri tüketin. Kağıtları geri dönüşüm çöp kutusuna atın.

Çöplerin yüzde 50'si geri dönüşüme uğrasa, daha az karbondioksit gazı açığa çıkar.

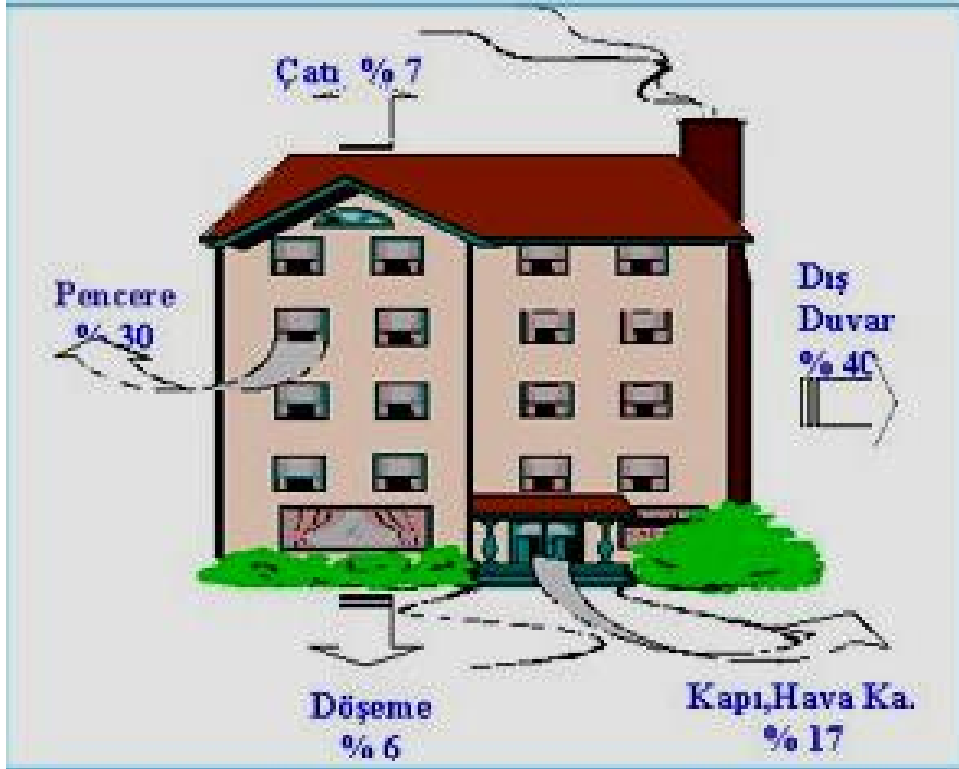
5 dakikalık duşla yetinin. Daha az su tüketirsiniz.

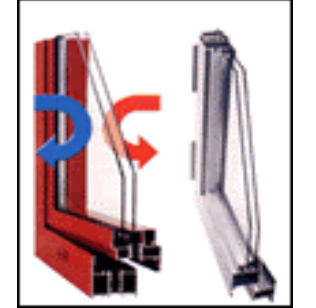
Damlayan bir musluk ayda 2250 litre, günde 75 litre su kaybına neden olur. Bu suyla yılda 900 kere duş yapılabilir.

Havayı değil binalarımızı ısıtalım.

Binaların yalıtımı ile %25 den %50'ye varan yakıt tasarrufu sağlar. Çatı, kapı ve pencerelerinizin yalıtımını yapınız.

Pencereler ve kapılar, ısıнын dörtte birinin kaybına neden olmaktadır. Çift cam veya ısıcam ısı kaybını yarı yarıya azalmaktadır.

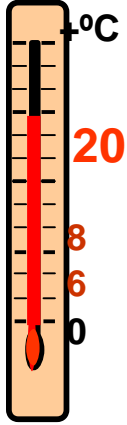
Pencere bandı ve süngerler kullanınız.

Evinizin dış cephesini koyu renkle boyamak sıcaklığı muhafaza eder.

Evinizin duvarlarını yalıtın.

Fosil yakıt tüketiminizi azaltın.

Kaloriferin derecesini çok açmayın.

Oda sıcaklığını 1°C arttırmak için yaklaşık % 6 oranında daha fazla yakıt gerekmektedir.

Oda sıcaklığı

- 23 °C iken ısı kaybı 100 ise;
- 22 °C olursa % 6 tasarruf
- 21 °C olursa % 12 tasarruf
- 20 °C olursa % 18 tasarruf sağlanabilir.

Fazla sıcakta pencereleri açmak yerine radyatör musluğunu kısınız. 2 saat açık duran pencerelerden 50-75 kW/m² yıl ısı kaybı olduğu söylenebilir.

Oda ısısına duyarlı termostatik vanalar kullanın.

Araçlar da fosil yakıt kullanır!

Aracınızı gerekmediği zamanlarda kullanmayın. Toplu ulaşım araçlarını kullanın.

Lastiklerinizin hava basınçları düşük ise yakıt tüketimi artar.

Gereksiz yere ani fren ve gaza basmak benzin tüketimini % 5 arttırır.

Camları açık olarak Saatte 100 Km'lik bir hızla otomobilinizi sürmeniz % 4 aşırı yakıt tüketimine sebep olur.

Tatilinizi yakın yerlerde yapın. Böylece kişi başına harcanan yakıt azalmış olur.

Mevsim sebze ve meyvesi tüketin. Dış ülkelerden ithal edilen ürünler çok yakıt tüketilmesine neden olur.

Bu dünya bize atalarımızın mirası değil gelecek nesillerin bir emanetidir.

Emanete ihanet edildiğini görmek istemiyoruz !

Hazırlayanlar :
Prof. Dr. Necmettin ÇEPEL
Celâl ERGÜN
Ahmet AYDEMİR

**Türkiye Erozyonla Mücadele, Ağaçlandırma
ve Doğal Varlıkları Koruma Vakfı**

**Çayır Çimen Sok. Emlak Kredi Blokları
A-2 Blok D.10 1. Levent / İSTANBUL
Tel : 0212 283 78 16 Faks : 0212 281 11 32**

www.tema.org.tr

tema@tema.org.tr